

BLÁKROSSHEIMIÐ

Ársfrágreiðing 2019

INNIHALDSYVIRLIT

Inngangur	3
Nevndin	5
Starvsfólk	5
Játtan	5
Rakstur	6
Samstarv	6
Bíðilisti	6
Um viðgerðina á Blákrossheiminum	7
Viðgerðartilboðið á Blákrossheiminum	8
Hagtøl	8
<i>Viðgerð – býtt eftir slagi</i>	8
<i>Viðgerð - býtt eftir aldri</i>	10
Um DAT ung	11
<i>DAT ung</i>	12
<i>Viðgerð - býtt eftir kyni</i>	12
<i>Viðgerð - býtt eftir hvussu ofta fólk hava verið í viðgerð</i>	13
<i>Familjuviðgerð</i>	14
<i>Ymisk hagtøl frá Blákrossheiminum</i>	15
Framtíðarútlit	16

Blákrossheimið

við Pæturhús 2, Fo-655 Nes /
blakrossheimid@blakross.fo / www.blakrossheimid.fo

INNGANGUR

Heimildin at reka Blákrossheimið byggir á heimild frá Føroya Landsstýri, sum veitir fígging til raksturin av stovninum.

Leiðslan á Blákrossheiminum hevur leingi havt eitt ynski um, at viðgerðartilboðini í Føroyum verða góðskutryggjað soleiðis, at trygd er fyri, at veitta viðgerðin hevur ta ávirkan, sum ætlanin er við viðgerðartilboðunum.

Føroya Landsstýri arbeiðir við einari nýggjari lóg um viðgerðarstovnar og viðgerðarloynvi. Vit síggja fram til, at lógin kemur í gildi, tí vit meta, at hetta kann verða eitt týðandi stig í menningini av viðgerðarstovnum í Føroyum, har hagtalsgrundarlagið eisini verður ment, so vit í framtíðini fáa skjálprógvað tøl fyri, hvussu nógv fólk fáa varandi hjálp eftir viðgerð.

Á Blákrossheiminum ynskja vit at hjálpa menniskjum, sum eru komin soleiðis fyri í lívinum, at rúsurin setur dagskránna. Okkara mál er, at tey, sum koma til okkum, skulu fáa møguleika at kunna liva tað góða lívið. Tað er so nógv í lívinum, sum kann verða trupult fyri hvønn einstakan, har rúsandi evni eisini eru týðandi partur av heildarmyndini. Hesir trupulleikar kunnu loysast, og okkara royndir vísa, at mong menniskju fáa hjálp at fóta sær aftur eftir viðgerð á Blákrossheiminum.

Okkara mál er framhaldandi at varðveita og menna viðgerðartilboðið á Blákrossheiminum, har fakliga støðið er høgt og byggir á dagfórda vitan á viðgerðarøkinum. Seinastu árin er viðgerðin bygd á grundhugsjónirnar í DAT viðgerðarháttinum. Hetta verður útgreinað í brotinum "Um viðgerðina á Blákrossheiminum" á s. 7.

Umframt fakliga støðið, so leggja vit í viðgerðini eisini stóran dent á okkara virðis- og virkisgrundarlag, sum rúmar øllum teimum menniskjum, sum søkja sær hjálp hjá okkum. Vit vita, at hesi menniskju hava ógvuliga ymiska tilgongd fram til tíðina, tá tey søkja sær hjálp. Nøkur hava eitt langt tíðarskeið við rúsnýtsluórógvi, og eru sosialt illa fyri, meðan onnur hava eina meira krógvaða misnýtslu, sum at enda ávirkar gerandisdagin so nógv, at neyðugt er at søkja sær hjálp, tí dagliga yrkið og skyldurnar vera misrøktar vegna rúsnýtsluórógvið.

Familjan er eisini ein partur av okkara viðgerð, og seinastu árin hava vit lagt enn størri dent á, at familjan fær tilboð um viðgerð. Tað er púra greitt at skulu útlitini verða góð fyri tann, sum kemur inn í viðgerð, so má familja eisini fáa hjálp og viðgerð. Í tí sambandi hava vit í ár eins og undanfarna ár, fingið undirvísing frá norsku Frid Hansen, sálarfrøðingi.

Vit samstarva eisini við *Øll hava rett til góð barnaár*, sum er partur av fyribyrgingardeildini hjá Bláa Krossi Føroya, sum veitir viðgerð til børn, ung og familjur teirra, sum líða undir rúsnýtsluórógvi.

JÜTTA OLSEN
leiðari

Blákrossheimið

við Pæturhús 2, Fo-655 Nes /
blakrossheimid@blakross.fo / www.blakrossheimid.fo

Tørvurin at fáa hjálp fyri at koma úr rúsnýtsluórógvi er stórur. Vit hava vanliga fleiri menn enn kvinnur í viðgerð, men enn er tað eitt tabu-evni at tala opið um sína misnýtslu, og onkursvegna sær tað út til, at hjá kvinnum er hendan forðingin størri enn hjá monnum, tá tað ræður um at biðja um hjálp. Í hagtølunum eru útgreiningar um kyns- og aldursbýti.

Á Blákrossheiminum veita vit nú tilboð til ein bólk, sum onki tilboð hevði áður. Hetta er tilboðið, sum eitur *DAT ung*, sum er eitt ambulat tilboð til tey, sum eru í aldrinum 15-18 ár. Tørvurin hevur verið stórur í fleiri ár, og longu í 2019 hava vit gjørt ein bíðilista við teimum, sum søkja sær hjálp, tí vit hava avmarkaða orku og møguleikar at arbeiða við. Viðgerðin og arbeiðshátturin er útgreinaður í brotinum "Um *DAT ung*" á s. 11.

Gjøgnum langa tíð hava vit bygt upp eitt gott samstarv við myndugleikarnar, sum varða av teimum ungu, og her kunnu vit nevna samstarvið við Barnaverndarstovuna og -tænasturnar kring landið, Fólkaheilsuráðið, SSP-samstarvið, ungdómshús, hjá heilsumyndugleikum o.ø. Hetta arbeiðið fer at halda áfram í 2020.

Í 2019 hava vit arbeitt við KT og goymslu av dátupplýsingum. Í hesum sambandi hava vit gjørt ein dátupolitikk, sum fylgir uppskotinum í nýggju, føroysku dátuverndarlógini, sum eisini byggir á eina nýggja ES-fyriskipan um dátuvernd, kallað GDPR. Í 2019 hava vit biðið um KT-grannskoðan, og bleiv hetta gjøgnumført fyri fyrstu ferð í 2019.

Við nærlagni veita okkara starvsfólk hjálp til ung, vaksin og familjur teirra, og okkara mál er at menna arbeiðið soleiðis, at vit altíð fáa veitt tað besta tilboðið til allar aldursbólknar, sum hava tørv á hjálp at fóta sær aftur.

Við hesum verður Ársfrágreiðingin hjá Blákrossheiminum fyri 2019 lögð fram fyri nevndini og Heilsumálaráðnum.

Jütta J. Olsen
leiðari

NEVNDIN

Leiðslan á Blákrossheiminum er skipað við nevnd og einum leiðara. Í nevndini sita:

- Hjalmar Hansen, stjóri, formaður
- Dakko Petersen, aðalskrivari í Bláa Krossi Føroya, næstformaður
- Elma Mikkelsen, sjúkrarøktarfrøðingur, skrivari
- Jütta J. Olsen, leiðari

STARVSFÓLK

Á Blákrossheiminum eru tilsaman 12,5 ársverk, og av hesum eru 3 ársverk í *DAT ung*.

Á Blákrossheiminum kunnu starvsfólkini í høvuðsheitum bólkast soleiðis:

- leiðari
- deildarsjúkrarøktarfrøðingur
- sálarfrøðingur
- sálarviðgeri
- rúsevnisviðgeri
- familjuráðgevari
- og onnur starvsfólk

Eisini eru lækni og prestur fast knýttir at viðgerðini, men eru hesir ikki taldir við í uppgerðini av fulltíðarstarvsfólkum.

JÁTTAN

Á figgjarlógini fyri 2019 var rakstrarjáttanin hjá Blákrossheiminum ktr. 8.560, sum eru tkr. 6 hægri enn í 2018.

Raksturin av Blákrossheiminum í 2019 var tkr. 8.547, sum eru tkr. 13 lægri enn játtaða upphæddin á figgjarlógini fyri 2019.

Lønirnar í 2019 eru í alt tkr. 6.209 samanborið við tkr. 5.668.

Blákrossheimið

við Pæturhús 2, Fo-655 Nes /
blakrossheimid@blakross.fo / www.blakrossheimid.fo

RAKSTUR

Játtanin til Blákrossheimið og *DAT ung* er økt við tkr. 6 í 2019. Av samlaðu játtanini vóru 73% brúkt til lønir í 2019. Hetta er ein øking, samanborið við 2018. Sí útgreining í talvu 1.

	2015	2016	2017	2018	2019
Lønir	71%	71%	76%	66%	73%
Aðrar. útr.	29%	29%	24%	34%	27%

Talva 1. Býtið millum lønir og rakstur í %.

SAMSTARV

Blákrossheimið hevur eitt gott og umfatandi samstarv við partar, sum á ymiskum økjum hava við brúkararnar at gera. Her er talan um samstarv við psykiatriska depilin á Landssjúkrahúsinum og kriminalforsorgina í sambandi við viðgerðardómar, tá fólk blíva dømnd í viðgerð og/ella at halda seg edrú, ella sjálvi ynskja at koma í viðgerð.

Í 2019 hava vit havt serstaka avtalu við Kriminalforsorgina, har ein av okkara viðgerðum hevur undirvíst í varðhaldinum í Mjorkadali einaferð um vikuna. Endamálið er at motivera til viðgerð á einum av viðgerðarstovnunum í Føroyum. Vit hava víst á ymiskar møguleikar at fara í viðgerð á ymiskum viðgerðarstovnum.

Vit samstarva eisini við aðrar viðgerðarstovnar og kommunalar- og sosialar myndugleikar, tá talan er um barnaverndarmál. Viðmerkjast skal, at samstarvið við barnaverndirnar kring landið er økt tey seinnu árinum. Síðani vit byrjaðu viðgerðina við tilboðnum *DAT ung* er samstarvið við barnaverndirnar økt, tí brúkararnir eru undir 18 ár, og eru ofta eisini kendir í ymisku barnaverndunum kring landið.

BÍÐILISTI

Alt 2019 hava vit havt bíðilista fyri fólk, sum ynskja at koma í viðgerð. Fólk fáa eitt tilboð so skjótt sum gjørligt. Tey verða bíðin um at koma til eina metanarsamtalu, so vit betur saman við teimum síggja, hvør tørvurin er. Tey, sum ikki hava verið í viðgerð hjá okkum áður, hava frammi hjá okkum at koma inn, men vit taka eisini fólk inn í avrúsing, tá pláss er. Síðan vit í 2012 byrjaðu at bjóða 2 ára viðgerðartilgongd, er avtalan, at brúkarar, sum hava verið inni í 6 vikurs viðgerð, ikki koma innaftur, fyrr enn 2 ára viðgerðartilgongdin er liðug. Tó kann ein brúkari hetta tíðarskeiðið koma til avrúsing, um hetta er neyðugt. Sí talvu 2.

Blákrossheimið

við Pæturhús 2, Fo-655 Nes /
blakrossheimid@blakross.fo / www.blakrossheimid.fo

UM VIÐGERÐINA Á BLÁKROSSHEIMINUM

Á Blákrossheiminum royna vit áhaldandi at menna viðgerðina, so hon er so munagóð sum gjørligt. Hetta verður gjørt við at hyggja eftir nýggjastu gransking og eftirmetingum frá bæði okkara viðskifta- og starvsfólki.

Í 2016 tóku øll starvsfólkini á Blákrossheiminum útbúgving í dialektiskari atferðar terapi (DAT). Síðani hava vit miðvíst tillagað viðgerðina á Blákrossheiminum til eina DAT viðgerð burturav. Viðgerðarhátturin áðrenn DAT hevur verið eklektiskur, tvs. at sjóða saman part frá ymiskum viðgerðarháttum. Fyrirminurin við at nýta ein ávísan viðgerðarleist er, at bæði viðskifta- og starvsfólk fáa eina felags fatan at arbeiða útfrá.

DAT er upprunaliga ein viðgerð til tey, sum líða av borderline persónleikaólag, tó verður viðgerðin brúkt til tey, sum hava ein rústrupuleika í dag, tí tað sást skjótt, at rústrúkið fór niður hjá teimum, ið vóru í DAT viðgerð. Í høvuðsheitinum handlar DAT um at finna javnvág í sannleikum, ið kunnu tykjast mótsigandi; t.d. "menniskju gera tað besta tey duga" og "mennisku hava tørv á, at royna meira og betri og leggja fleiri kreftir í, um tey ynskja broyting." Tvs. at vit kunnu menna óynskt atferðarmysntur, s.s. ein rústrupuleika, hóast vit hava gjørt tað besta vit duga. DAT viðgerðin á Blákrossheiminum gongur tí út uppá at menna nýggjar førleikar, so ein kann broyta atferð, kenslur og tankar, ið eru knýtt at trupulleikanum og skaðiligari rúsatferð. Umframt tað einstaka viðskiftafólki, so leggja vit eisini dent á at veita viðgerð til familju teirra við familjuskeiðum og ein til ein samtalum.

Les meira um viðgerðina á okkara heimasíðu.

Leivur á Lakjuni
sálarviðgerði

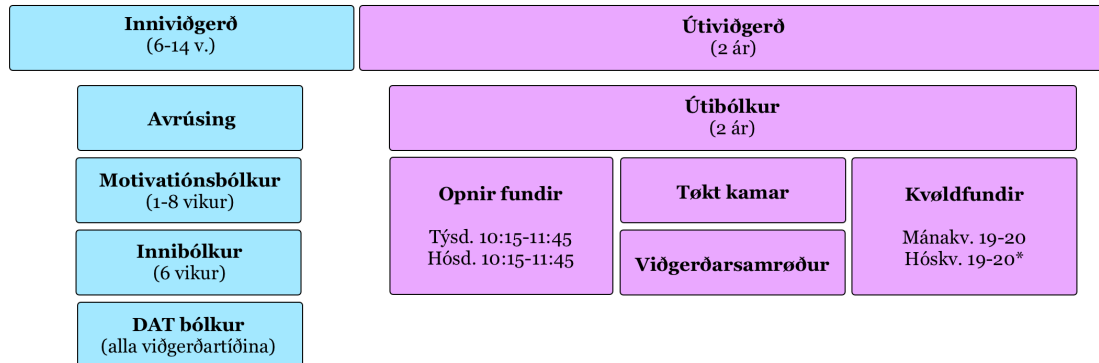
LEIVUR Á LAKJUNI
sálarviðgerði, ábyrgd av viðgerðini

DAT viðgerðin er ein evidensbaseraður viðgerðarháttur, sum upprunaliga bleiv nýttur til viðgerð av persónleikaólagi, men í dag er DAT eisini grundarlag undir rúsviðgerð

VIÐGERÐARTILBOÐIÐ Á BLÁKROSSHEIMINUM

Viðgerðartilboðið er útgreinað í talvu 2.

2 ára viðgerðartilboðið á Blákrossheiminum

Onnur tilboð

Talva 2. Útgreining av viðgerðartilboðnum á Blákrossheiminum.

HAGTØL

Viðgerð – býtt eftir slagi

Tá talan eru um hvat slag av rúсандi evnum fólk gerast bundin av, er broyting farin fram tey seinastu árin. Tó er alkohol framvegis nógv tann størsti trupulleikin. Okkara tøl vísa, at fólk, sum eru bundin at ymiskum rúсандi evnum, eisini eru bundin at alkoholi. 67% av teimum, sum vóru í viðgerð í 2019, høvdu trupulleikar av alkoholi, samanborið við 75% í 2018. Í 2019 eru 33% sum umboða tey, sum brúktu alkohol saman við øðrum rúsevnum. Í 2018 var hetta talið 25%.

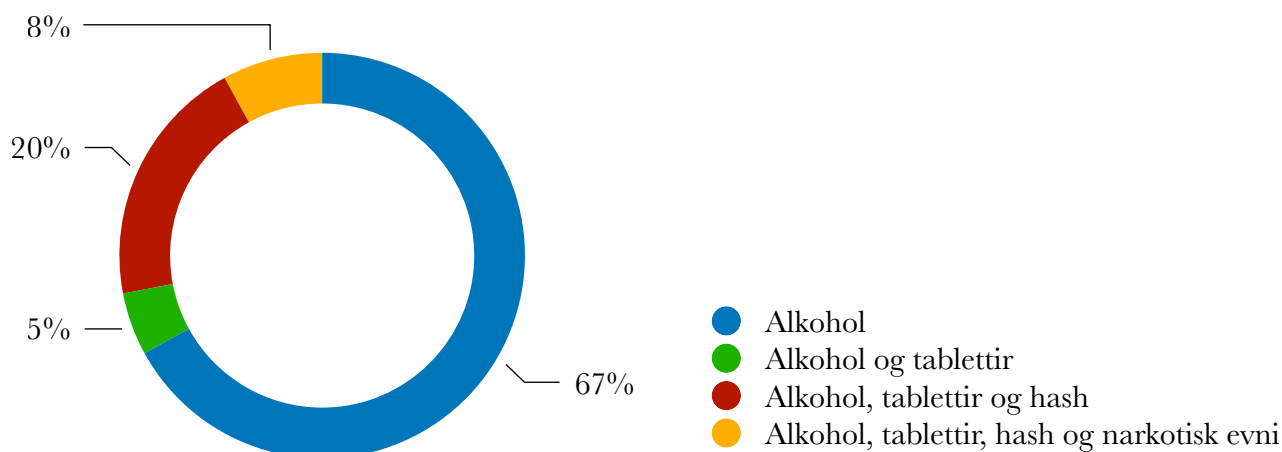
Bundni av alkoholi og tablettum hevur verið svingandi seinastu árin. Í 2019 vóru 5% av viðgerðunum fyri hetta slagið av bundni, og var tað 6% í 2018.

Í bólkinum, sum nýtir alkohol, tablettir og hash, var talið 20% samanborið við 7% í 2018. Tann bókurin, sum nýtir bæði alkohol, tablettir, hash og narkotisk evni í senn, var lutfallið í 8% í 2019 og 12% í 2018.

Størsti munurin millum 2018 og 2019 sæst í talinum á teimum, sum brúka hash. Ein av orsøkunum til hesa broytingina í hagtølunum er, at nú hava vit nógv fleiri ung í viðgerð, og rættuliga stórir partur av teimum hava júst trupulleikar við hashnýtslu. Sí útgreiningar í talvu 3.

Blákrossheimið

við Pæturhús 2, Fo-655 Nes /
blakrossheimid@blakross.fo / www.blakrossheimid.fo

Talva 3. Býtið millum ymisk rúsevni, Blácrossheimið, 2019.

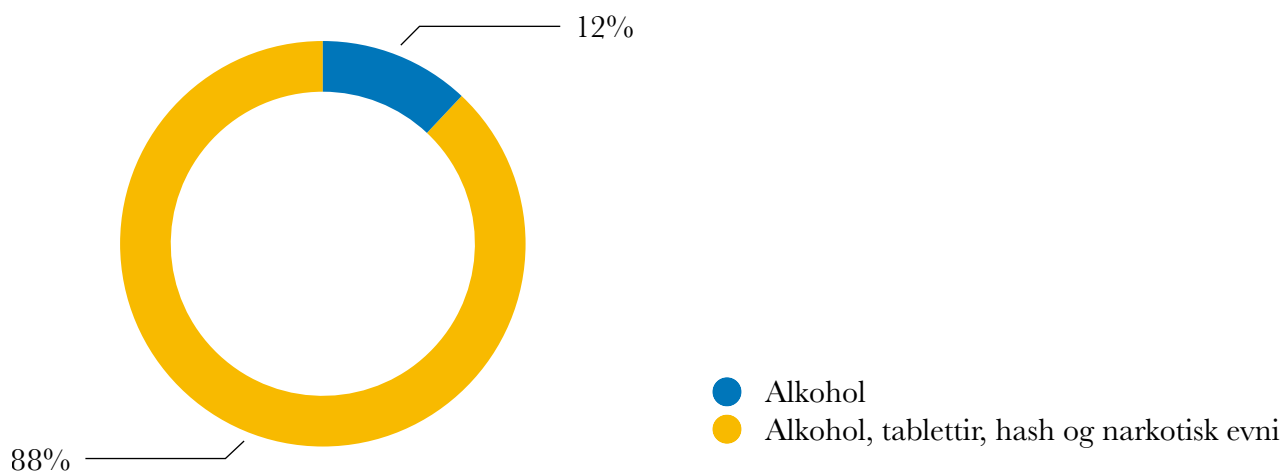
Royndir frá innleggingum á Blácrossheiminum vísa, at millum tey, sum eru eldri enn 18 ár, er alkoholnýtslan tann mest vanligi. Vit hava sæð eina gongd, sum tykist at hava stabiliserað seg millum vaksnu brúkararnar, har ein stóðugur partur av viðgerðunum eru fyri misnýtslu av hashi og/ella narkotiskum evnum saman við alkoholi og tablettum. Henda gongd eigur at verða tikin í størsta álvara.

Næstan eingin nýtir “bara” t.d. hash, amfetamin ella onnur narkotisk evni í Føroyum. Hetta, at næstan eingin heldur seg til eitt einstakt rúsevni, kann hugsast at vera eitt serføroyskt fyrbrigdi, og kann vera orsakað av avmarkaðari og óstóðugari atgongd til ymisku rúsevni.

Vit síggja eisini, at millum tey ungu, sum eru í *DAT ung* viðgerð, nýta tey mest hash, men eisini onnur rúsevni. Tað síggja vit í figuri 4 niðanfyrir.

Hesi ungu eru sjónligari í hagtølunum nú, men samstundis eru tey ein nýggjur bólkur í okkara viðgerð. Tað er ikki óhugsandi, at hetta hevur verið soleiðis áður, men heldur ikki óhugsandi, at hetta er ein vaksandi trupulleiki millum ung. Komandi árin fara at vísa hesi tøluni neyvri.

Sí útgreining millum ymisku rússløgini í tavluni 4.

Talva 4. Býtið millum ymisk rúsevni, DAT ung, 2019.

Blácrossheimið

við Pæturhús 2, Fo-655 Nes /
blakrossheimid@blakross.fo / www.blakrossheimid.fo

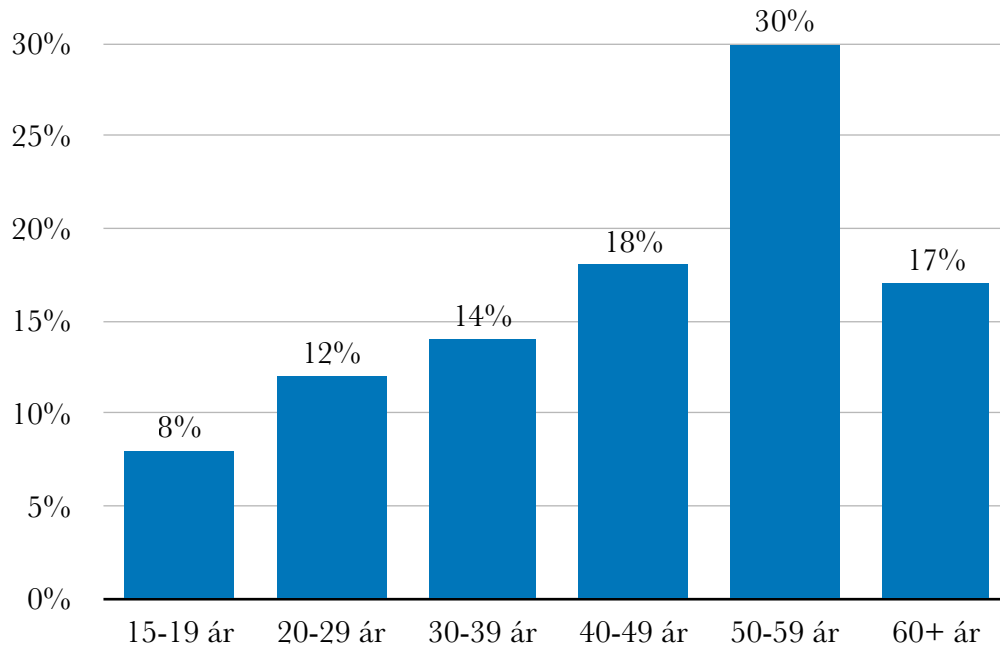
Viðgerð - býtt eftir aldri

Tey flestu, sum leita sær hjálp hjá okkum fyri bundni í 2019, eru í aldrinum 30-59 ár.

Aldursbólkurin 30-59 ár umboðar í 2019 uml. 62% av øllum brúkarunum samanborið við 69% í 2018. Broytingin stavar frá øktum tali av ungum í *DAT ung* viðgerðini.

Í 2018 og 2019 vísir eina øking í yngsta aldursbólkinum samanborið við undanfarnu árin.

Miðalaldurin á øllum, sum vóru í viðgerð í 2019, var 45, sum er tað sama sum í 2018. Sí útgreining av aldursbýtinum í talvu 5.

Talva 5. Býtið millum ymiskar aldursbólkar, Blákrossheimið, 2019.

UM DAT UNG

Ímeðan virkseimið hjá *DAT ung* undanfarna ár hevði ein størri upplýsandi og kunnandi lut um sjálva viðgerðartilboðið til ung, so hevur 2019 verið merkt av øktum eftirspurningi, har alsamt fleiri ung hava vent sær til viðgerðina. Samstundis eru munandi fleiri, sum seta seg í samband við viðgerðartilboðið. Hetta hevur havt við sær, at neyðugt var at gera bíðilista í 2019, tí sekstan ung er hámarkið fyri viðgerð í senn. Hjá flestu av teimum ungu í viðgerð er felagsnevningarin rúsevnið hash.

Bólkaundirvísingin er í 2019 økt úr einum bólki til tveir bólkar, og hesir eru einaferð um vikuna. Hesin parturin av viðgerðini hevur verið í gongd alt árið. Bygnaðurin er broyttur soleiðis, at í tíðini ímillum bólkarnar er “frítímin”, har tey ungu gera ymiskt saman sum t.d. at spæla uppá ljóðføri, borðspæl og annars hugna sær saman.

Ein orsök til økta fyrirspurningin fyri *DAT ung* er millum annað tættari samstarv við aðrar fakkbólkar sum varða av teimum ungu. Hesir fakkbólkar eru millum annað Barnavernartænastan, Barna- og ungdómsspsykiatri og Almannaverkið og at hesir aloftast kontakta *DAT ung* í samband við ung fólk við rúsmisbrúk. Betraða samstarvið við hesar fakkbólkar er millum annað eitt úrslit av tí upplýsandi partinum av *DAT ung* arbeiðnum í 2018.

Umframt einstaklingaviðgerð og bólkaviðgerð, er ætlanin í 2020 at menna *DAT ung* tilboðið soleiðis, at tað eisini fer at leggja dent á at veita bólkaviðgerð fyri foreldrum hjá teimum ungu. Hetta kemur av, at í *DAT ung* arbeiðinum sæst týðningurin av stuðlandi foreldrum og at tann ungi og foreldur teirra hava felagsmál viðvíkjandi viðgerðini.

Vit síggja fram til komandi árið, har vit framhaldandi koma at menna viðgerðartilboðið, soleiðis at tey sum venda sær til okkara, fáa ta hjálp tey hava tørv á.

Thorvald Danielsen
sálarfrøðingur

THORVALD DANIELSEN
sálarfrøðingur, ábyrgd fyri *DAT ung* viðgerðini

*2019 hevur verið merkt av øktum eftirspurningi, har
alsamt fleiri ung hava vent sær til viðgerðina*

DAT ung

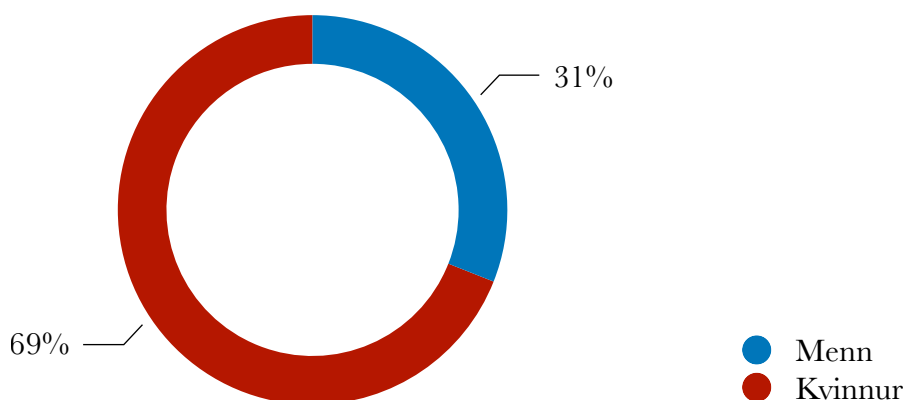
Tá ein ungur kemur í viðgerð, er tað í fyrsta umfari soleiðis, at tann ungi kemur til samtalu saman við familjuni/verja til eina metanarsamrøðu við ein av okkara viðgerðunum í *DAT ung*. Úrslitið frá metanarsamrøðuni verður við samtykki frá foreldrunum/verjanum lagt fram í visitatiónsnevndini, sum er mannað við leiðaranum fyri Blákrossheimið, sálarfrøðingi, psykoterapeuti í *DAT ung* og psykiatara.

Í 2019 vóru 18 persónar undir 20 ár í viðgerð, samanborið við 13 í 2018. Í aldrinum 20-29 vóru 27 persónar í viðgerð í 2019 samanborið við 20 í 2018. Vøksturin stavar frá tilboðnum, sum vit veita gjøgnum *DAT ung*.

Tey ungu nýta í størri mun annað enn alkohol sum t.d. hash, amfetamin, kokain, heroin og onnur narkotisk evni saman við rúsdrekka. Hetta krevur serstaka viðgerð og vitan, og tekur longri tíð at viðgerða, og hesa viðgerð veita vit í *DAT ung*.

Í samband við børn og ung upp til 18 ár, sum vaksa upp í umhvørvi, har rúsdrekka og rúsevni eru ein partur av gerandisdegnum, samstarva vit við fyribyrgingararbeiðið hjá Bláa Krossi Føroya, sí nærri lýsing um familjuviðgerðartilboðið á síðu. 14. *Øll hava rætt til góð barnaár*, sum veitir børnum og ungum, hvørs foreldur hava ella hava havt rústrupulleikar, sálarfrøðiliga hjálp.

Býtið millum tey, sum eru í *DAT ung* viðgerðini er øðrvísi samansett og sæst í talvu 7.

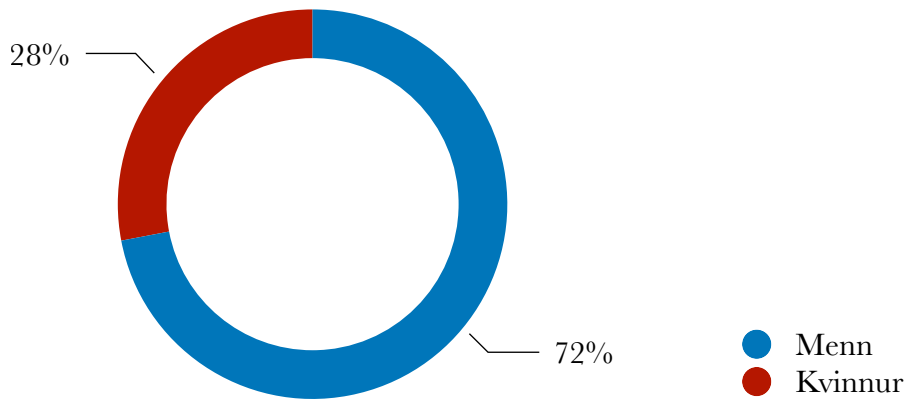
Talva 6. Býtið millum menn og kvinnur, *DAT ung*, 2019.

Viðgerð - býtt eftir kyni

Býtið millum kynini vísir, at størsti parturin av teimum, ið leita sær hjálp á Blákrossheiminum, eru menn. Hyggja vit at tølunum fyri øll tey, ið hava verið í samband við stovnin, bæði í inni- og úti viðgerð, síggja vit, at í 2019 vóru 72% menn og í 2018 var hetta talið 78%. Hetta eru tøl fyri bæði ung og vaksin. Sí útgreining av býtinum millum kvinnur og menn í 2019 í talvu 6.

Blákrossheimið

við Pæturhús 2, Fo-655 Nes /
blakrossheimid@blakross.fo / www.blakrossheimid.fo

Talva 7. Býtið millum menn og kvinnur, Blákrossheimið og DAT ung, 2019.

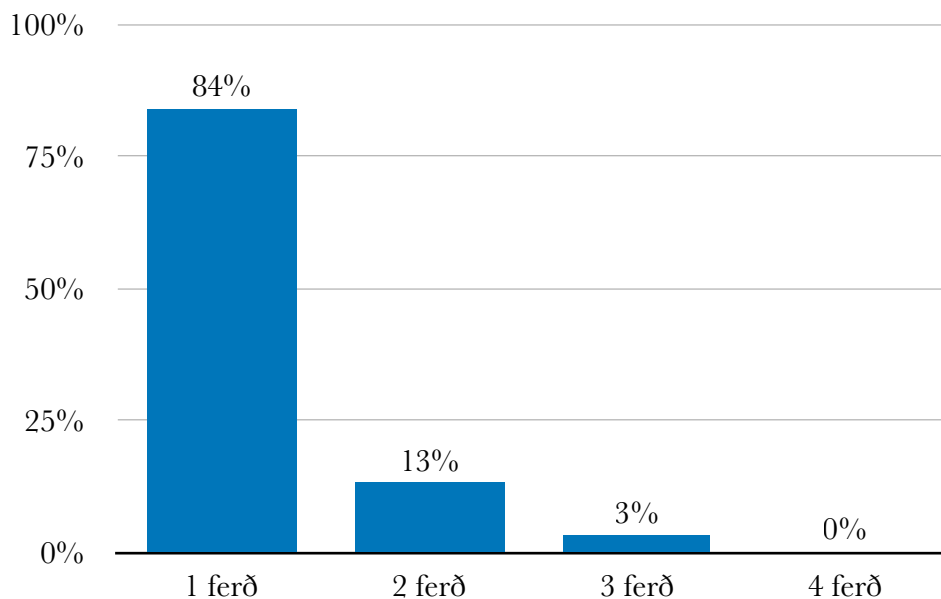
Viðgerð - býtt eftir hvussu ofta fólk hava verið í viðgerð

Tá ið alt er tikið við, eru 222 fólk skrásett at hava fingið viðgerð í 2019, samanborið við 202 fólk í 2018. Innleggingarnar á Blákrossheiminum vóru 103 í 2019 (2018: 106). Hini vóru í ambulanti viðgerð hjá *DAT ung* og familjuviðgerð.

Miðaltalið fyri, hvussu nógv fólk vóru inni pr. dag í 2019 var 10 fólk (2018: 10). Í miðal hava fólk verið innløgð í 34 dagar í 2019 samanborið við 33 í 2018.

Sæð út frá, at inniviðgerðin er 42 dagar, so samsvarar tað til, at fólk sjálvðan fara út í úrtíð, men eru til inniviðgerðin er komið at enda. Eftir eitt endað skeið verða øll boðin at halda áfram í 2 ára skipaðu útiviðgerðini.

Seinastu árin hava vit boðið teimum, sum áður hava gjøgnumført inniviðgerðina, men sum hava brúk fyri avrúsing, at koma í avrúsing og síðani halda fram í 2 ára skipaðu útiviðgerðini. Tað ger so, at fleiri koma bert inn til avrúsing, sum varðar í 7-10 dagar. Í sambandi við, hvussu ofta fólk koma í viðgerð, vísa hagtølini, at í 2019 komu 84% (2018: 74%) einaferð í viðgerð. Sí útgreiningar í talvu 8.

Talva 8. Býtið millum viðgerðartíttleika, Blákrossheimið, 2019.

Blákrossheimið

við Pæturhús 2, Fo-655 Nes /
blakrossheimid@blakross.fo / www.blakrossheimid.fo

Familjuviðgerð

Royndirnar vísa, at tað er sera týðningarmikið at taka familjuna við í viðgerðina fyri misnýtslu av rúсандi evnum, tí tá eru vit við til at broyta neiliga familjustrukturin, og harvið geva vit uppvaksandi ættarliðinum betri kor. Tí hava vit síðani 2016 lagt okkum miðvíst eftir at fáa samband við allar familjulimirnar í einum húski, tá ið fólk venda sær til okkara. Allir familjulimir koma vikuliga inn til samtalu saman við teimum, sum eru í viðgerð, samstundis sum vit tvær ferðir um árið skipa fyri familjuskeiðum.

Í hagtølunum eru tey, sum eru á familjuskeiði, skrásett frá fyrstu innskriving til síðsta skeiðsdag. Hetta ger eisini, at talið av “Røktardagar í alt, úti” økist, sí útgreining í talvu 9. Familjuskeiðini á vári og heysti hava verið væl vitjað, og hetta samsvarar væl við okkara heildarviðgerð, har bæði tann, sum hevur rústrupulleikar og familjan hjá viðkomandi fáa hjáp og amboð at fóta sær aftur.

Vit arbeiða miðvíst við at menna tilboðið til familjur og samstarva við og fáa íblástur frá norsku Frid Hansen, sum er sálarfrøðingur og serfrøðingur innan kliniska sálarfrøði. Hon er viðurkend undangongukvinna í tí, sum hevur við rúsevnistrupulleikar í familju- og ættarliðshøpi at gera. Hon hevur síðan 1986 arbeitt á Borgestadklinikken, viðgerðastovninum hjá Bláa Krossi í Noregi, og seinastu nógvu árinum í leiðandi störvum. Borgestadklinikken er størsti viðgerðarstovnur í Noregi fyri fólk við rúsevnistrupulleikum og familjum teirra.

Frid A. Hansen hevur vunnið fleiri virðislønir fyri arbeið sítt innan rúsevni og børn, og í 2013 varð hon skírd riddari við Sankt Ólavs heiðursmerki fyri ”Innsats sín fyri børn og familjur við rústengdum trupulleikum”.

Í samband við børn og ung upp til 18 ár, sum vaksa upp í umhvørvi, har rúsdrekka og rúsevni eru ein partur av gerandisdegnum, samstarva vit eisini við fyriryrgingararbeiðið hjá Bláa Krossi Føroya, *Øll hava rætt til góð barnaár*, sum veitir børnum, ungum og avvarðandi teirra í familju, har rúsnýtsluórógv setur ella hevur sett dagsskránna sálarfrøðiliga hjálp. Leiðslan í *Øll hava rætt til góð barnaár* arbeiðir eisini í tøttum samstarvi við áður nevndu Frid Hansen, sálarfrøðingi.

Í 2019 hava vit havt tvey familjuskeið, ið tilsamans taka 6 dagar hvørt. Hetta er ein partur av okkara staðfesting av, at rúsmisnýtsla ávirkar alt húskið. 27 luttakarar tóku av hesum tilboðnum í 2019 samanborið við 29 í 2018.

Sí útgreiningar av hagtølunum í talvu 9.

Les meira um familjuviðgerðina á okkara heimasíðu.

Blákrossheimið

við Pæturhús 2, Fo-655 Nes /
blakrossheimid@blakross.fo / www.blakrossheimid.fo

Ymisk hagtøl frá Blákrossheiminum

Heiti	2015	2016	2017	2018	2019
Tal av fólki í viðgerð*	175	186	196	202	222
Ymisk fólk í rúsviðgerð	141	138	149	170	189
Tal av innleggingum	127	133	102	106	103
Nýggj fólk í rúsviðgerð	32	44	69	68	92
Tal av fólki í útiviðgerð	34	47	75	151	159
Røktardagar í alt, inni	3.574	3.017	3.346	3.227	3.499
Røktardagar miðal pr. fólk, inni	28	23	33	33	34
Miðal búfólk pr. dag	11	9	10	10	10
Røktardagar í alt, úti**		18.361	22.453	25.701	32.267
Røktardagar í alt pr. fólk (øll)		99	115	127	145
Menn, Blákrossh. og ambulant	80%	86%	77%	78%	72%
Kvinnur, Blákrossh. og ambulant	20%	14%	23%	22%	28%
Miðalaldur	49 ár	48 ár	47 ár	45 ár	45 ár
Luttakarar á familjuskeiði	23	13	22	29	27

* Hetta talið er ein samanteljing av “Tal av innleggingum” + “Tal av fólki í útiviðgerð” + “Tal av familjulimum í útiviðgerð”

** Í 2014 broyttu vit eftirviðgerðina til útiviðgerð í 2 ár. Frá 2016 eru hesi hagtølini tikin við soleiðis, at vit síggja, hvussu nógvir røktardagar eru uttanfyri húsið.

Blákrossheimið

við Pæturhús 2, Fo-655 Nes /
blakrossheimid@blakross.fo / www.blakrossheimid.fo

FRAMTÍÐARÚTLIT

Í 2020 er játtanin til Blákrossheimið og *DAT ung* lögð saman, og er nú tkr. 8.736.

Vit vilja framhaldandi arbeiða við at menna tær tænastrnar, sum Blákrossheimið veitir. *DAT ung* tilboðið er lutfalsliga nýtt og er enn í støðugari menning. Vit hava fingið gott samstarv við tey, sum vara av teimum ungu, og ætla vit framhaldandi at varðveita tað góða samstarvið við almennar myndugleikar og stovnar.

Viðgerðarhátturin DAT er implementeraður í viðgerðina hjá Blákrossheiminum. Menningin av okkara arbeiðið, við støði í hesum evidensbaseraða DAT-viðgerðarháttinum, heldur fram.

Ynskiligt er at hava eitt ambulat tilboð til tey, sum ikki hava tørv at koma í eitt døgntilboð inni á stovninum. Vit fara eisini at menna tilboðið enn meira til tær familjur, sum varða av teimum, sum hava trupulleikar við rúsandi evnum.

Vanliga virkseimið á Blákrossheiminum verður alla tíðina ment, har vit brúka nýggja vitan og gransking innan viðgerð fyri rúsnýtsluórógv soleiðis, at viðgerðin altíð verður hildin á einum fakliga høgum støði.

Vinarliga og við vón um framhaldandi gott samstarv.

Á Nesi, 4. mai 2020.

Jütta J. Olsen

leiðari

Blákrossheimið

við Pæturhús 2, Fo-655 Nes /

blakrossheimid@blakross.fo / www.blakrossheimid.fo